

АНАЛІЗ ПОНЯТТЯ «ПІДПРИЄМСТВО»

Базавлук Я.І., студент; СумДУ, гр. М-41/1у

Дослідження економічних аспектів функціонування підприємства неможливе без з'ясування сутності поняття «підприємство». Разом з тим, різними вченими дане поняття трактується по-різному, або ж як суб'єкт господарювання – юридична особа, без виділення майнової складової, яка використовується для отримання прибутку у майбутньому, або взагалі ототожнюються поняття «підприємство», «організація», «фірма». Розвиток ринкових відносин, постійна зміна законодавства, та суперечливість трактувань поняття «підприємство» зумовило необхідність проведення аналізу його сутності у розрізі різних теорій.

Теорія підприємництва в своєму формуванні та розвитку визначилися тривалим терміном, на кожному наступному кроці удосконалюючи знання до досвід, здобутий на попередньому. Кількість розроблених теорій підприємництва достеменно невідомо. Нами розглянуті та проаналізовані основні теорії розвитку поняття «підприємство» (табл. 1).

Таблиця 1 – Аналіз теорій визначення поняття «підприємство»

Теорія	Сутність	Переваги	Недоліки
Класична теорія	Підприємство є засобом виробництва суспільного продукту	Підприємство розглядається не як стале явище, а як процес виробництва	Не дається чіткого визначення поняття «підприємство»
Неокласична теорія	Підприємство розглядається як цілісний об'єкт, що перетворює вхідні ресурси в продукцію та використовує їх у виробництві	Використовується виробнича функція підприємства, як суспільно значимий, вільний продаж на ринку	Теоретичні положення даної теорії на практиці не відповідають дійсності

продовж. табл. 1

Концепція стратегічного планування І. Ансоффа	Підприємство розглядається як об'єкт управління, а однією з його функцій є стратегічне управління	Використання стратегічного планування як однієї з основних задач досягнення бажаних результатів	Нівелювання управлінського досвіду, загострення проблем управління
Концепція помірної максимізації прибутку	Пошук підприємствами найбільш ефективних шляхів оптимізації використання ресурсів	Оптимізація використання ресурсів є основним завданням керівника підприємства	Не дається конкретного визначення підприємства. Використання ресурсного управління
Інституційна теорія	Підприємство розглядається як суб'єкт господарювання, створений для активізації можливостей людей	Розглядається з позиції менеджменту, люди – ключовий елемент управління	Не дається визначення підприємства як сталого явища, законів його утворення
Еволюційна теорія	Підприємство розглядається як суб'єкт господарювання	Розглядається два аспекти функціонування підприємства	Не дається конкретного визначення підприємства
Підприємницька теорія	Підприємство – це сфера підприємницької ініціативи та наявних у підприємця ресурсів	Розгляд підприємницької концепції створення і функціонування підприємства	Не розглядається підприємство як суб'єкт підприємницької діяльності у взаємодії з іншими
Інноваційна теорія	Підприємств являє собою здійснення нових комбінацій, а також їх втілень	Розгляд інноваційної концепції розвитку підприємства	Не розглядається сучасна та минула концепція розвитку

Керівник: Байстрюченко Н.О., доцент кафедри управління